

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1198/2022
08.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Ивана Ћаловића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К 356/21 од 13.12.2021. године и Вишег суда у Чачку Кж1 86/22 од 07.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 08.11.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К 356/21 од 13.12.2021. године и Вишег суда у Чачку Кж1 86/22 од 07.06.2022. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ.**

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку К 356/21 од 13.12.2021. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, за које је утврђена казна затвора у трајању од три месеца и због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ за које је утврђена казна затвора у трајању од три месеца, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од шест месеци у коју се урачунава време проведено у притвору од 12.02.2021. године до 24.06.2021. године. Окривљени је обавезан да плати суду на име паушала износ од 5.000,00 динара, у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж1 86/22 од 07.06.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Ћаловић, због повреда закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд

побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно суђење, али пред потпуно измењеним већем, или да исте преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе и одредити да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, затим, да бранилац у смислу члана 488. став 2. ЗКП, буде обавештен о седници већа као и да се на основу члана 488. став 3. ЗКП, извршење правноснажне пресуде одложи или прекине.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је доношењем побијаних пресуда, учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на штету окривљеног у питању да ли је дело за које се оптужени гони кривично дело, указујући да радње које је окривљени предузео не садрже битан елемент кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ. У вези са тим, бранилац у захтеву наводи да претња, коју је окривљени упутио супрузи ББ и оштећеном ВВ садржи два услова и то: да ће, уколико не буду дошли на предстојеће суђење, ББ отац убити ББ, а потом да ће, ако то не учини ББ отац, он лично убити ББ. Таква претња, која је двоструко условљена будућом неизвесном околношћу - будућим понашањем оштећених, према ставу одбране, не може бити стварна и озбиљна, па самим тим ни подобна да код оштећених изазове осећај страха и личне несигурности. Према наводима захтева, суд је по слободној оцени закључио да су претње биле озбиљне, јер оштећена неће моћи да се одазове на позив суда, због задобијених повреда, те да се, по ставу одбране и у случају да је окривљени знао за ту чињеницу, не може радити о кривичном делу угрожавање сигурности, будући да и даље постоји други услов који се састоји у томе да ће окривљени убити оштећену, уколико то не учини њен отац.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости којима бранилац указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у односу на оба кривична дела за која је окривљени оглашен кривим побијаном правноснажном пресудом, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Радња извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, алтернативно је прописана и може се састојати у примени насиља, употреби (квалификоване) претње да ће се напасти на живот или тело или у дрском или безобзирном понашању. Неопходно је да је радња извршења таква да је објективно подобна да доведе до угрожавања спокојства, телесног интегритета или душевног стања члана породице, а кривично дело је свршено онда када дође до тог угрожавања.

Према чињеничном опису дела у изреци првостепене пресуде под тачком 1, окривљени је у време и на месту ближе одређеним у изреци пресуде претњом да ће напасти на живот и тело, угрожавао спокојство члана своје породице, супруге оштећене ББ, на тај начин што је сусрео комшију оштећене ББ и ВВ, ГГ и рекао му да оштећенима пренесе поруку: Уколико не буду дошли на предстојеће суђење, да ће ББ отац доћи да убије ББ, а ако то не учини њен отац, окривљени је запретио да ће лично убити и оштећену ББ и оштећеног ВВ у чијој кући ББ сада живи и да ће ВВ исецкати на комадиће, ВВ кућу и све у кући запалити, па је ГГ наведену поруку истог дана пренео оштећенима, што је угрозило спокојство и изазвало велики страх код оштећене ББ која неће моћи да се одазове на позив суда, јер због повреда које јој је нанео окривљени комби возилом у ранијем периоду, не може да хода и предстоје нови оперативни захвати у њеном лечењу, што је окривљени знао, при чему је био свестан свога дела и исто хтео, те је био свестан да је његово дело забрањено.

По налажењу овога суда, у радњама окривљеног стичу се сва законска обележја кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и то како објективна обележја која се односе на радњу извршења која се састоји у употреби квалификоване претње према оштећеној ББ, којом радњом је проузрокована последица тог кривичног дела у виду угрожавања спокојства члана своје породице – супруге, која је након што је сазнала за претњу окривљеног осећала велики страх, тако и субјективна обележја дела, која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног који обухвата свест о забрањености дела.

По налажењу овога суда, стоји чињеница изнета у захтеву за заштиту законитости браниоца да је окривљени претњу коју је упутио својој супрузи – оштећеној ББ, изрекао под условом да ће је, уколико она и оштећени ВВ не дођу на предстојеће суђење, убити њен отац, запретивши да ће лично убити оштећену ако то не учини њен отац.

Међутим, Врховни касациони суд налази да је наведена претња, без обзира што је дата под условом, била озбиљна и стварна, те да је као таква била објективно подобна да доведе до угрожавања спокојства члана породице до чега је у конкретном случају и дошло. Наиме, наведена претња је представљала реалан основ за изазивање осећаја страха код оштећене, односно за угрожавање њеног спокојства, у ситуацији када оштећена, због повреда које јој је окривљени нанео у ранијем периоду, није могла да хода, из ког разлога, није била у могућности да дође на предстојеће суђење, што је окривљени знао, па самим тим остваривост претње није била условљена будућом неизвесном околношћу везаном за понашање оштећене. Поред изнетог, други услов који се тиче будућег поступања оца оштећене, по оцени овога суда, реално је неостварив и стога није од утицаја на озбиљност упућене претње и њене подобности да доведе до угрожавања спокојства оштећене.

Кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика чини онај ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица.

Предметно кривично дело је свршено када је претњом створен осећај угрожености код лица коме се прети. При томе за постојање дела је битно да се ради о озбиљној претњи која код пасивног субјекта изазива неспокојство, узнемирење и страх за живот и телесни интегритет.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, то, по налажењу овога суда, из чињеничног описа кривичног дела, датог под тачком 2. изреке правноснажне пресуде и то да је окривљени радњом кривичног дела описаног под тачком 1. изреке, угрозио сигурност оштећеног ВВ, претњом да ће напасти на живот и тело оштећеног и њему блиских лица, да ће оштећеног убити и исецкати на комаде, да ће му запалити кућу и све у кући у којој оштећени живи са својом мајком, сином и оштећеном ББ, при чему је био свестан свог дела и исто хтео и био свестан да је његово дело забрањено, произлази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу субјективна и објективна законска обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим.

По налажењу овога суда, овако упућена претња не може се сматрати условном, већ представља озбиљну и стварну претњу нападом на живот и тело оштећеног и њему блиских лица, која је код оштећеног изазвала осећај страха и угрожености за сопствени живот и телесни интегритет као и за живот и тело њему блиских лица, што је у конкретном случају довољно за постојање предметног кривичног дела.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да се неосновано у поднетом захтеву указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи и то да суд није правилно оценио све доказе што је имало за последицу погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно указује на повреду закона из члана 440. ЗКП, која није законски разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца у смислу члана 485. став 4. ЗКП, због чега је захтев браниоца окривљеног у овом делу оцењен као недозвољен.

Бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву за заштиту законитости као разлоге подношења истог наводи и повреду закона из члана 439. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, због којих окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек. Међутим, бранилац у захтеву не наводи у чему се састоје ове повреду из ког разлога је Врховни касациони суд оценио да захтев за заштиту законитости у овом делу нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП, који налаже обавезно навођење у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, што подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се конкретна та повреда састоји, с обзиром да Врховни касациони суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић